

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 26. marts 2019
Kontor: Databeskyttelseskontoret
Sagsbeh: Cathrine Engsig Sørensen
Sagsnr.: 2019-0030-2056
Dok.: 1030122

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 419 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 27. februar 2019. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Bertel Haarder (V).

Søren Pape Poulsen

/

Anders Lotterup

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 419 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for og forholde sig til rimeligheden i følgende tre eksempler på de bureaukratiske konsekvenser af implementeringen af databeskyttelsesforordningen i foreningslivet:

a) Ministeren bedes redegøre for, om Datatilsynets anvisninger er strengt nødvendige, når en lokal idrætsforening ved anvendelse af portrætbilleder på nettet af f.eks. førsteholdets spillere som absolut hovedregel skal have samtykke fra hver enkelt spiller?

b) Ministeren bedes redegøre for, om Datatilsynets anvisninger er strengt nødvendige, når en lokal idrætsforening ved generelle mailfremsendelser til sine medlemmer skal angive medlemmernes mailadresser i bcc-feltet, så medlemmerne ikke indbyrdes ser hinandens mailadresser i sådanne generelle mails, selv om medlemmerne i øvrigt kender hinanden indbyrdes i foreningen og har tilsluttet sig foreningen frivilligt?

c) Ministeren bedes redegøre for, om Datatilsynets anvisninger er strengt nødvendige i forhold til krav om kryptering af e-mails, når der stort set er tale om et obligatorisk krav om kryptering ved følsomme og fortrolige oplysninger - også i foreningslivet, således at hvis en almindelig foreningskasserer i en badmintonklub med 50 medlemmer rammer forkert i sin vurdering af krypteringskvaliteten af sine mails, så er vedkommende principielt set hjemfalden til kritik fra Datatilsynet og bødestraf?

d) Ministeren bedes redegøre for, om ministeren alene ud fra ovenstående, hvis Datatilsynets anvisninger står til troende, finder det rimeligt at de 9.000 lokale foreninger i idrætten under DIF pålægges de nævnte anvisninger?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Datatilsynet, der har oplyst følgende:

”Datatilsynet forstår spørgsmålets litra a således, at dette vedrører tilsynets vejledningstekst om billeder på internettet, der er tilgængelig på tilsynets hjemmeside¹.

¹ <https://www.datatilsynet.dk/emner/internet-og-apps/billeder-paa-internettet/>.

Datatilsynet kan oplyse, at baggrunden for tilsynets vejledning er, at behandling af personoplysninger – herunder offentliggørelse på internettet – skal ske i overensstemmelse med de databeskyttelsesretlige regler. Det skal i forbindelse med offentliggørelse af personoplysninger bl.a. sikres, at behandlingen har et lovligt grundlag.

I forhold til behandling af portrætbilleder vil grundlaget i de fleste tilfælde alene skulle findes i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1. Efter denne bestemmelse vil behandling af personoplysninger bl.a. kunne ske, hvis den registrerede har givet samtykke til behandling af sine personoplysninger til et eller flere specifikke formål (litra a), eller hvis behandling er nødvendig for, at den dataansvarlige eller en tredjemand kan forfølge en legitim interesse, medmindre den registreredes interesser eller grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, der kræver beskyttelse af personoplysninger, går forud herfor, navnlig hvis den registrerede er et barn (litra f).

Der skal med andre ord foretages en konkret interesseafvejning mellem formålet med en offentliggørelse af et portrætbillede over for hensynet til den registreredes integritet. Datatilsynets vejledningstekst skal således ses i denne sammenhæng.

Efter Datatilsynets praksis kan offentliggørelse af portrætbilleder på internettet som udgangspunkt ikke ske i medfør af den såkaldte interesseafvejnings-regel indeholdt i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra f, hvorfor en offentliggørelse vil skulle baseres på et databeskyttelsesretligt samtykke. Tilsynet henleder opmærksomheden på, at der er tale om et vejledende udgangspunkt, og en forening vil således altid skulle foretage en konkret afvejning.

Det betyder, at det efter de databeskyttelsesretlige regler og tilsynets praksis ikke er udelukket, at der efter en konkret interesseafvejning kan offentliggøres portrætbilleder af en idrætsforenings førsteholdsspillere uden indhentelse af samtykke fra de registrerede. Der vil i den forbindelse kunne lægges vægt på idrætsforeningens eventuelle særlige interesse i, at portrætbilleder af netop førsteholdsspillerne er tilgængelig for offentligheden på foreningens hjemmeside.

Datatilsynet kan vedrørende spørgsmålets litra b oplyse, at det fremgår af en vejledende tekst på tilsynets hjemmeside², at hvis f.eks. en forening masseudsender en e-mail med informationer til alle foreningens medlemmer, skal foreningen være opmærksom på, hvor modtagernes e-mailadresser angives. E-mailadresser på modtagere af en sådan masseudsendelse bør ikke fremgå

² <https://www.datatilsynet.dk/generelt-om-databeskyttelse/ofte-stillede-spoergsmaal/>.

af selve e-mailen, men bør placeres i e-mailens bcc-felt, således at modtagerne ikke kan se hinandens e-mailadresser.

Baggrunden herfor er, at angivelse af fysiske personers e-mailadresser i cc-feltet eller modtager-feltet ved masseudsendelse vil udgøre en videregivelse af personoplysninger. Videregivelsen skal have et lovligt grundlag og et sagligt formål i overensstemmelse med de grundlæggende principper for behandling af personoplysninger.

Det er ikke udelukket, at en forening kan angive sine medlemmers e-mailadresser i cc-feltet eller modtager-feltet ved masseudsendelse af e-mails.

Foreningen skal imidlertid sikre sig, at videregivelsen af e-mailadresser kan rummes inden for de databeskyttelsesretlige regler.

Med hensyn til spørgsmålets litra c om anvendelse af kryptering af e-mails kan Datatilsynet oplyse, at tilsynet i juli 2018 tilkendegav, at det efter tilsynets opfattelse normalt vil være en passende sikkerhedsforanstaltning – for både offentlige og private aktører – at anvende kryptering ved transmission af bl.a. følsomme personoplysninger med e-mail via internettet.

Baggrunden herfor er, at anvendelse af e-mail som kommunikations- og kontaktform de senere år har antaget karakter af at være de facto standarden for skriftlig kommunikation. Dette gælder i såvel den offentlige som den private sektor.

Det har bl.a. betydet, at kommunikationsformen er under betragtelig bevågenhed fra de aktører, der ønsker at opnå uretmæssig adgang til personoplysninger. I kraft af den øgede anvendelse af e-mail som kommunikationsform – både manuelt, men også i systemer til automatiseret fremsendelse af oplysninger – er hyppigheden af hændelser, hvor e-mails fejlagtigt sendes til forkerte modtagere, ligeledes stigende. Ved anvendelse af ukrypteret e-mail vil sådanne hændelser potentielt kunne medføre store læk af personoplysninger til uvedkommende.

Risikoprofilen for kompromittering af en ukrypteret e-mail over et netværk, som den dataansvarlige ikke har fuld kontrol over, må derfor efter Datatilsynets opfattelse betegnes som værende i den høje ende af skalaen.

Både offentlige myndigheder og private virksomheder og organisationer vil med databeskyttelsesforordningen skulle foretage en vurdering af den risiko, der er forbundet med at transmittere bl.a. følsomme personoplysninger med e-mail via internettet og gennemføre passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger for at imødegå den identificerede risiko.

Datatilsynet skal imidlertid bemærke, at foreninger ofte vil kunne sende oplysninger til medlemmer m.fl. ved almindelig ukrypteret e-mail, forudsat at foreningen er opmærksom på, hvad der anføres i e-mailen. En idrætsforening, der f.eks. ønsker at kommunikere oplysninger om spillerafbud til et kommende sportsarrangement, kan således undlade at oplyse årsagen til afbudet – f.eks. oplysning om en konkret skade – og i stedet blot oplyse, at den pågældende spiller er forhindret i at deltage. Her ved undgås det at medtage *følsomme* personoplysninger, og e-mailen vil kun indeholde almindelige personoplysninger.

En sådan praksis vil også være i overensstemmelse med den dataansvarliges pligt til at overholde bl.a. det grundlæggende princip i databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra c, om, at personoplysninger skal være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles ("dataminimering").

For så vidt angår spørgsmålets litra d henvises til pkt. 2.1."

Der kan i forlængelse af ovenstående henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 414 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.